

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΡΑΜΦΟΥ

Με βάση τη μαθηματική ανάλυση η τιμή του αγαθού (ως ανεξάρτητη μεταβλητή) θα έπρεπε να απεικονίζεται στον οριζόντιο άξονα, ενώ η ζητούμενη ποσότητα (ως εξαρτημένη μεταβλητή) στον κατακόρυφο άξονα. Η απεικόνιση της τιμής (P) στον κατακόρυφο άξονα οφείλεται στον A. Marshall.

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Στις ακόλουθες προτάσεις από A.1. έως και A.3, να σημειώσετε την ένδειξη «Σωστό», αν η πρόταση είναι σωστή ή «Λάθος», αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

A.1. Σε κάθε σημείο αριστερά του μέσου M της ευθύγραμμης καμπύλης ζήτησης, αντιστοιχεί ελαστικότητα ζήτησης μικρότερης της μονάδας, σε απόλυτη τιμή.

A.2. Κάθε καμπύλη ζήτησης αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο εισόδημα των καταναλωτών.

A.3. Στη γραμμική συνάρτηση ζήτησης, στο σημείο όπου η ζητούμενη ποσότητα μηδενίζεται, η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι ίση με άπειρο.

Στις ακόλουθες προτάσεις από A.4. έως και A.7, να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.4. Η συνολική δαπάνη για ένα αγαθό μειώνεται, όταν υπάρχει:

- α) αύξηση της τιμής του αγαθού και ελαστική ζήτηση.
- β) αύξηση της τιμής του αγαθού και ανελαστική ζήτηση.
- γ) μείωση της τιμής του αγαθού και ελαστική ζήτηση.
- δ) ελαστικότητα ζήτησης ίση με τη μονάδα.

A.5. Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης προς τα αριστερά, οφείλεται:

- α) σε μείωση της τιμής του ίδιου αγαθού.
- β) σε αύξηση της τιμής του υποκατάστατου.
- γ) σε μείωση της τιμής του συμπληρωματικού.
- δ) σε αύξηση της τιμής του συμπληρωματικού.

A.6. Ποια από τις ακόλουθες περιπτώσεις ζήτησης έχει την ίδια ελαστικότητα ως προς την τιμή, σε όλα τα σημεία της;

- α) Πλήρως ελαστική ζήτηση.
- β) Πλήρως ανελαστική ζήτηση
- γ) Ισοσκελής υπερβολή.
- δ) Όλες οι παραπάνω.

A.7. Η εισοδηματική ελαστικότητα για ένα κανονικό αγαθό είναι ίση με 0,5. Αυτό σημαίνει ότι:

- α). Μία αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης του αγαθού κατά 5%.
- β). Μία αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης του αγαθού κατά 20%.
- γ). Μία μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 5%.
- δ). Μία μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% θα αφήσει ανεπηρέαστη τη ζήτηση του αγαθού.

Δίνεται ο ακόλουθος πίνακας, που αντιπροσωπεύει τη ζήτηση ενός αγαθού X.

Σημείο	Τιμή	Ζητούμενη Ποσότητα	Εισόδημα
A	200	600	1.000
B	250	i	1.000
Γ	250	i	1.500

κυκλοφορεί...

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

εκδόσεις
ΠΡΟΥΚΑΜΙΑΣ

Αν γνωρίζουμε ότι, μεταξύ των σημείων Α και Β η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι ίση με -1 και μεταξύ των σημείων Β και Γ η ελαστικότητα ζήτησης ως προς το εισόδημα είναι ίση με 0,6, ζητούνται:

- B.1.** Να υπολογίσετε τις ζητούμενες ποσότητες στα σημεία Β και Γ.
B.2. Να βρεθεί η εξίσωση ζήτησης, που αντιστοιχεί σε εισόδημα 1.000€.
B.3. Να βρεθεί η ποσοστιαία μεταβολή της συνολικής δαπάνης για το αγαθό, κατά τη μετάβαση από τον συνδυασμό Α στον Β και να σχολιαστεί το αποτέλεσμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.1.** Λάθος **A.2.** Σωστό **A.3.** Σωστό **A.4.** (α) **A.5.** (δ) **A.6.** (δ) **A.7.** (α)

$$\mathbf{B.1.} E_{D_{A \rightarrow B}} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A}{Q_A} \Leftrightarrow \frac{Q_B - 600}{50} \cdot \frac{200}{600} = -1 \Leftrightarrow -1 = \frac{Q_B - 600}{50} \cdot \frac{1}{3} \Leftrightarrow -1 =$$

$$-1 = \frac{Q_B - 600}{150} \Leftrightarrow -150 = Q_B - 600 \Leftrightarrow \boxed{Q_B = 450}$$

$$E_{Y_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{\Delta Q}{\Delta Y} \cdot \frac{Y_B}{Q_B} \Leftrightarrow 0,6 = \frac{Q_\Gamma - 450}{1.500 - 1.000} \cdot \frac{1.000}{450} \Leftrightarrow 0,6 = \frac{Q_\Gamma - 450}{500} \cdot \frac{1.000}{450} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -0,6 = \frac{2(Q_\Gamma - 450)}{450} \Leftrightarrow 270 = 2Q_\Gamma - 900 \Leftrightarrow \boxed{Q_\Gamma = 585}$$

$$\mathbf{B.2} \frac{Q_D - Q_1}{P - P_1} = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \Leftrightarrow \frac{Q_D - 600}{P - 200} = \frac{450 - 600}{250 - 200}$$

$$\Leftrightarrow 50(Q_D - 600) = -150(P - 200) \Leftrightarrow 50Q_D - 30.000 = -150P + 30.000$$

$$\Leftrightarrow 50Q_D = 60.000 - 150P \Leftrightarrow \boxed{Q_D = 1.200 - 3P}$$

$$\mathbf{B.3} \Sigma \Delta_A = 200 \cdot 600 = 120.000$$

$$\Sigma \Delta_B = 250 \cdot 450 = 112.500$$

$$\text{Ποσοστιαία μεταβολή } \Sigma \Delta = \frac{112.500 - 120.000}{120.000} \cdot 100 = -6,25\%$$

Εφόσον η $|E_D| = 1$ πρέπει η $\Sigma \Delta$ να παραμένει σταθερή ($\Sigma \Delta\% = 0\%$) και όχι να μειώνεται κατά 6,25%.

Το γεγονός ότι εδώ μεταβάλλεται, συμβαίνει γιατί οι ποσοστιαίες μεταβολές της τιμής και της ζητούμενης ποσότητας υπολογίστηκαν ως προς τις αρχικές P_1 και Q_1 . Επομένως, η E_D που υπολογίστηκε είναι η E_D του συνδυασμού Α (P_1, Q_1). Όταν όμως η τιμή αυξήθηκε στα 250€, έχουμε μείωση της $\Sigma \Delta$ κατά 6,25%. Στην περίπτωση αυτή είναι ορθότερο να υπολογιστεί η E_D τόξου μεταξύ των σημείων Α και Β.

$$E_{D \text{ τόξου } AB} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_B}{Q_A + Q_B} = \frac{450 - 600}{250 - 200} \cdot \frac{200 + 250}{600 + 450} = \frac{-150}{50} \cdot \frac{450}{1.050} = \frac{-1.350}{1.050} = -1,28$$

Παρατηρούμε ότι $|E_D| = 1,28 > 1$ (το αγαθό έχει ελαστική ζήτηση), έτσι, καθώς αυξάνεται η τιμή του αγαθού, μειώνεται η συνολική δαπάνη των καταναλωτών.

ΑΛΦΡΕΝΤ ΜΑΡΣΑΛ
(1842-1924)

Άγγλος οικονομολόγος, από τους πρωτεργάτες της «νεοκλασικής σχολής» των οικονομικών που συνέχισε και εκσυγχρόνισε τις παραδοσιακές αρχές και θεωρίες των συμπατριωτών του Άνταμ Σμιθ, Τζέιμς Μίλλ και Ντέιβιντ Ρικάρντο. Ειδικότερα ο Μάρσαλ σε μια εποχή αμφισβητήσεων και συγκρούσεων γύρω από τη θεωρία της αξίας, διεμβόλισε τις δογματικές αντιλήψεις και κατάφερε να συνενώσει αλλά και να εναρμονίσει την παραδοσιακή αρχή του κόστους παραγωγής με την αρχή της οριακής χρησιμότητας.

Στο ιστορικής σημασίας έργο του «Αρχές των Οικονομικών» του 1890 εισάγει τη συστηματική μέθοδο ανάλυσης και ορισμένες έννοιες που αποτελούν από τότε μπουσούλες σε κάθε οικονομική προσέγγιση της αγοράς. Μιλάμε για την «ελαστικότητα της ζήτησης», το «καταναλωτικό πλεονέκτημα», η «αντιπροσωπευτική επιχείρηση» και άλλες έννοιες. Σύμφωνα με τη θεωρία του Μάρσαλ η αγορά αποτελεί μια γεωγραφική περιοχή όπου οι πωλητές συναγωνίζονται τους αγρότες. Όσο πιο τέλεια είναι αυτή η αγορά τόσο μεγαλύτερη είναι η τάση να εξισωθεί η τιμή ενός προϊόντος σε όλα τα μέρη της. Η θεωρία του αυτή σε συνδυασμό με τη θέση του ότι οι τιμές προσδιορίζονται ταυτόχρονα από το κόστος και τη ζήτηση, κατέστησαν τον Μάρσαλ έναν από τους κορυφαίους εκπροσώπους της σύγχρονης αντίληψης περί της αξίας.

Εξίσου σημαντικά έργα του, εκτός από τις «Αρχές των Οικονομικών» υπήρξαν και τα «Βιομηχανία και Εμπόριο» και «Χρήμα, Πίστη και Εμπόριο».

